

ST1 NORGE AS
Postboks 1154 Sentrum
0107 OSLO

Vår dato: 24.06.2024

Vår ref.: 202205999-46 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE tar ikke Sandfjellet vindkraftverk til behandling

St1 Norge AS har sendt melding til NVE om planer om Sandfjellet vindkraftverk i Gamvik kommune.

Til sammen mottok NVE langt flere planer om ny kraftproduksjon i Finnmark enn det er mulig å realisere med den planlagte nettkapasiteten i området. Basert på en vurdering av alle de innsendte prosjektene har NVE gjort en prioritering. På bakgrunn av denne prioriteringen tar NVE 11 meldinger om vindkraft med i den videre konsesjonsbehandlingen.

Som følge av prioriteringen har NVE besluttet at meldingen om Sandfjellet vindkraftverk ikke skal tas til videre behandling nå.

Bakgrunn

NVE mottok melding fra St1 Norge AS 17. mars 2022 om Sandfjellet vindkraftverk i Gamvik kommune. Planområdet er om lag 50 km². Installert effekt er i meldingen anslått til 750 MW.

Prioritering av prosjekter i Finnmark

Totalt har NVE mottatt 25 planer om vindkraft i Finnmark, som er langt flere enn det er teknisk mulig å realisere, på grunn av begrenset kapasitet i kraftnett. Det er også andre hensyn som tilsier at det ikke vil bli realisert så mange prosjekter. Det er krevende for høringspartene å uttale seg til mange prosjekter samtidig, og unødig ressursbruk å utrede uaktuelle prosjekter. NVE har derfor lagt opp til en prosess der antall prosjekter kan bli ytterligere redusert når vi har fått mer kunnskap om de enkelte prosjektene.

NVE har nå vurdert alle prosjektene med utgangspunkt i de tidligere kommuniserte prioriteringskriteriene, og prioriterer videre behandling av prosjektene som er antatt å ha minst negative virkninger. Basert på dette arbeidet har NVE prioritert 11 prosjekter som går videre til første høringsfase. De øvrige prosjektene tas ikke med videre i denne runden.

NVEs vurdering

Alle de planlagte prosjektene er vurdert etter følgende kriterier:

- Kommunen vil igangsette områderegeringsprosessen
- Samsvar med Finnmark fylkeskommunes regionale plan for vindkraft
- Dokumentasjon på medvirkning fra reindrift – i tråd med Stortingsmelding om vindkraft på land
- Annet tilgjengelig kunnskapsgrunnlag: Forsvarsinteresser, innpass i kraftsystemet og behov for nettutbygging, kunnskapsgrunnlaget bak nasjonal ramme for vindkraft, verneplan for vassdrag, vurderinger gjort i tidligere konsesjonsvedtak i samme eller tilstøtende områder

Våre vurderinger for Sandfjellet oppsummeres kort i det følgende:

Forholdet til kommunens områderegering

Gamvik kommune har i kommunestyremøte 15. november 2023 vedtatt å sette i gang oppstart av områderegering med konsekvensutredning for Sandfjellet, og overlatt utarbeidelsen til tiltakshaver.

NVE vurderer forholdet til kommunen som avklart.

Fylkeskommunal plan

Prosjektet ligger i hovedsak innenfor de «aktuelle utredningsområdene» utpekt i Finnmark fylkeskommunes regionale plan for vindkraft¹. Formålet med planen var å angi områder for vindkraftutbygging som ble antatt å ha mindre potensiale for interessekonflikter, der man så muligheter for å samle inngrep og å samordne utvikling av infrastruktur. I planen er området beskrevet som å ha gode vindforhold, men også med «Konfliktpotensiale for reindrift og biologisk mangfold».

NVE vurderer at prosjektet er i samsvar med anbefalingene i den regionale planen.

Reindrift

St1 opplyser om at de har hatt dialog med distriktet tidligere. Det foreligger ingen avtaler. Reinbeitedistrikt 9 Čorgaš blir berørt av svært mange saker, og ønsker derfor ikke å delta i møte med tiltakshaver før NVE har gjort første prioritering mellom meldingene. NVE har mottatt flere brev fra reinbeitedistriktet med vurderinger av prosjektet, og tar disse til etterretning. NVE er også kjent med kontakten mellom distriktet og tiltakshaver om bistand til å følge opp konsesjonsprosessen.

NVE vurderer forholdet til reindriften som uavklart.

¹ [Regional vindkraftplan for Finnmark 2013-2025 - Finnmark fylkeskommune \(ffk.no\)](#)

Kraftsystem og nettilknytning

Det er ikke tilgjengelig nettkapasitet til prosjektet per i dag. Prosjektet er avhengig av Skaidi–Lebesby (til behandling). Meldingen skisserer to løsninger for tilknytning til ny Lebesby transformatorstasjon. Tilknytning via en ny 420 kV ledning, en ny transformatorstasjon og ny(e) 132 kV ledning(er) inn til vindkraftverket (alternativ 1), eller via en ny 420 kV ledning (alternativ 2), avhengig av hvor stor utbygging det blir av øvrige vindkraftverk i regionen. Dette har grensesnitt med planlagte tiltak på Adamselv–Futelv–Mehamn (meldt).

En eventuell realisering av vindkraftprosjektet vil være avhengig av at det gjøres tiltak i transmisjonsnettet øst for Skaidi. Da disse nødvendige tiltakene ikke har konsesjon, vurderer NVE forholdet til kraftsystemet og tilknytning som uavklart.

Andre vurderingskriterier

Deler av prosjektet ligger i et område som ble ekskludert i de tematiske analysene som ble gjort i forbindelse med nasjonal ramme for vindkraft². Eksklusjonene var begrunnet med viktige forekomster av truede fuglearter, og et viktig funksjonsområde for fugl. NVE har likevel ikke funnet eksklusjonene i «nasjonal ramme» alene som et tilstrekkelig faglig grunnlag for nedprioritering av prosjektet, da mer spesifikke utredninger ville vært nødvendige.

Verna vassdrag med vekt på urørthet: Begge planområdene til Sandfjellet vindkraftverk ligger delvis innenfor det vernede vassdraget Risfjordelva. Risfjordelva er vernet i medhold av Verneplan IV for vassdrag (1993), hvor det er lagt vekt på nedbørsfeltets urørthet og fravær av tekniske inngrep³. Området er også en del av et av de største villmarkspregede naturområdene som er igjen ytterst langs kysten av Norge. Prosjektet vil utløst en betydelig reduksjon av dette villmarkspregede arealet.

Verneverdiene i Risfjordelva inkluderer artsriktighet, kulturminneverdier og verdien for reinbeitedistrikt 9 Čorgas. Vassdraget er av det mest artsrike på fastlandet, det er registrert 60 fuglearter i vassdraget, hvorav flere truede, samt at nedbørsfeltet er et viktig funksjonsområde for hekkende arktisk vannfugl. Det er bosetningsspor fra steinalderen, og området har stor sannsynlighet for funn av kulturminner etter samisk reindrift og veidekultur. Nedbørsfeltet er en del av det sentrale vårbeite- og kalvingslandet til reinbeitedistrikt 9 Čorgas, og nyttes til oppsamlingsområde.⁹ Nedbørsfeltet til Risfjordelva regnes som det mest attraktive og varierte natur- og friluftsområdet på Nordkinnhalvøya⁴.

Sandfjellet vindkraftverk vil gi et større teknisk inngrep i nedslagsfeltet til Risfjordelva, og vil være synlig fra store deler av vassdraget. NVE vurderer at planene for Sandfjellet

² [Analyseskjema for område 41 \(nve.no\)](https://nve.no/analyse/analyse-skjema-for-omrade-41)

³ [231/1 Risfjordelva \(Ráššávuolesjohka\) - NVE](https://nve.no/231/1/RISFJORDELVA-(RASŠAVUOLESJOHKA)-NVE)

⁴ [231/1 RISEJORDELVA \(RASSAVUOLESJOHKA\) \(nve.no\)](https://nve.no/231/1/RISFJORDELVA-(RASSAVUOLESJOHKA)-(nve.no))

vindkraftverk vil gå utover et viktig inngrepsfritt område og er i konflikt med verneverdiene for Risfjordelva.

Oppsummering og konklusjon

Etter en samlet vurdering har NVE kommet til at **St1 Norge sin melding om Sandfjellet vindkraftverk ikke prioriteres** i den videre prosessen i Finnmark. NVE legger særlig vekt på at tiltaket vil komme i direkte i konflikt med verneformålet til Risfjordelva med nedbørsfelt, og føre til betydelig reduksjon av et stort villmarkspreget naturområde.

Vi gjør oppmerksom på at denne vurderingen ikke er et vedtak med klageadgang.

Prosess videre

Etter en gjennomgang av alle planene har NVE besluttet å gå videre til høringsfase med 11 prosjekter. 14 prosjekter er prioritert ned.

Prosjektene som nedprioriteres vil ikke bli tatt til behandling i denne runden, og sendes ikke på høring. På bakgrunn av den begrensede nettkapasiteten i Finnmark, er det vanskelig å si når det eventuelt vil være aktuelt å behandle prosjektene som nedprioriteres. Det er heller ikke klart hvorvidt meldingene som er levert nå vil være relevante for behandling på et senere tidspunkt. Vi anmoder tiltakshaver derfor om å trekke meldingen.

Kontakt med NVE

For pressemeldinger, bakgrunn og utfyllende informasjon viser vi til våre nettsider [Konsesjonsprosesser i Finnmark - NVE](#).

Har du spørsmål om denne prioriteringsrunden, kontakt Svein Grotli Skogen (svgrsk@nve.no) i løpet av uke 26 eller 27. For generelle spørsmål om "Kraft og industriløft Finnmark" kontakt Inger Anette Sandvand Dahlen (iasd@nve.no) i løpet av uke 26 eller 27.

Mottakerliste:

ST1 NORGE AS

Kopimottakerliste:

Gamvik kommune
Sametinget / Samediggi
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK
FINNMARK FYLKESKOMMUNE